

Bedriftsdemokratinemndas protokoll 3/06

Historisk arkiv

Publisert under: Regjeringen Solberg

Utgiver: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Dato: 08.03.2006

Behandlede saker: Sak 02/37 Orkla ASA. Sak 97/30 Elkem AS.

Møte i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg 8. mars 2006

Tilstede:

Gudmund Knudsen

Nikolay Skarning

Gro Granden

Nikolay Skarning møtte for Ingebjørg Harto.

Fra sekretariatet møtte Maria Gangsaas Sogn og Bodil Stueflaten.

Møtet varte fra 1200 – 1400.

Vedtak ble truffet i følgende saker:

Sak 02/37 Orkla ASA

Sak 97/30 Elkem AS

Vedtak i sak 06/03 Technor ASA ble utsatt til behandling i neste møte fordi LOs representant i arbeidsutvalget ønsket at sekretariatet skulle utrede konsekvensene for styrerepresentasjon i virksomhetsoverdragelsessituasjoner.

1. Godkjenning av møteinnkalling

Innkallingen til møtet i arbeidsutvalget 8. mars 2006 ble godkjent.

3. Sak 97/38 Elkem AS

Bedriftsdemokratinemnda fattet 16. desember 1997 (Sak 97/30) vedtak om bedriftsdemokratiordning for Elkem-konsernet.

På bakgrunn av at Orkla ASA i 2005 ervervet samtlige aksjer i Elkem ASA (nå Elkem AS), søker ledelsen i Orkla ASA og Elkem AS etter avtale med de ansattes tillitsvalgte om endring av både Orkla-konsernet og Elkem-konsernets bedriftsdemokratiordning. Formålet er å samordne ordningene innenfor rammene av Orkla-konsernet.

Orkla-konsernets ordning for representasjon i selskapenes styrende organer innebærer at de ansatte i Orkla ASA og i datterselskaper i Norge, Sverige og Danmark samt enkelte selskaper som er å regne som en del av Orkla-gruppen, har stemmerett og er valgbare ved valg av ansattes representanter til bedriftsforsamling og styre i Orkla ASA. Valg til bedriftsforsamlingen gjennomføres i valgkretser og valg av styremedlemmer gjennomføres ved direkte valg i Norge og Sverige. En rekke datterselskaper er fritatt for plikt til å ha bedriftsforsamling, likevel slik at de ansattes representasjon i disse selskapenes styrever er utvidet.

I vedtak 8. mars 2006 (Sak 02/37) godkjente Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg endring av Orkla ASA sin konsernordning, blant annet slik at Elkem Aluminium ANS ble innlemmet i Orklas konsernordning. Elkem Aluminium ANS eies 50 % av Elkem AS og 50 % av Norsk Alcoa AS, og er slik sett ikke et datterselskap av Elkem AS i aksjerettslig forstand. Konsernet praktiserer imidlertid allerede en ordning der de ansatte i Elkem Aluminium ANS har stemmerett og er valgbare til styrende organer i Elkem AS, til tross for at dette ikke fremgår direkte av Bedriftsdemokratinemndas vedtak fra 1997. Ordningen følger av avtale med de tillitsvalgte i Elkem-konsernet, og har vært praktisert på en velfungerende måte i svært lang tid.

Elkem Aluminium ANS har ca. 700 ansatte. De ansatte er ikke representert i selskapsmøtet, men utøver driftsdemokrati iht. avtale om divisjonsutvalg 31. januar 1990. Denne ordningen ønskes videreført.

Elkem AS har over 200 ansatte. I avtale 13. februar 2006 har partene avtalt å avvikle bedriftsforsamlingen i Elkem AS. De ansatte skal i stedet ha rett til 3 styremedlemmer, eventuelt 2 styremedlemmer og 2 observatører i styret i Elkem

AS. Det søkes på denne bakgrunn om fritak fra plikten til å ha bedriftsforsamling i Elkem AS.

I følge avtalen skal heller ikke de øvrige selskaper i Elkem-konsernet ha bedriftsforsamling, selv om antallet ansatte skulle overstige 200. Per i dag er dette ikke tilfelle i noen aksjeselskapsdøtre i Elkem-konsernet. Selskapet søker om fritak fra plikten til å opprette bedriftsforsamling dersom lovens vilkår i fremtiden skulle bli oppfylt for noen av disse selskapene.

Selskapets søknad har grunnlag i avtale mellom selskapet og representanter for de lokale fagforeningene, og støttes i uttalelse fra representanter for fagforeningene i henholdsvis Elkem- og Orkla-konsernet.

Det bemerkes at vedtaket fra 1997 inneholder en bestemmelse om at ansatte i norske selskaper som er ansatt med sikte på å arbeide i selskaper utenfor Norden eller i avdeling eller filial utenfor Norden i mer enn 2 år ikke er valgbare til styret i Elkem AS. Ordningen ble godkjent første gang i 1990, og er opprettholdt i senere vedtak. Unntaket er gitt på bakgrunn av at valg av ansatte i utlandet kan by på problemer, så vel av praktisk som organisatorisk art, som vil kunne begrunne at unntak gjøres for visse grupper av utenlandsansatte.

Videre får ansatte i utenlandske selskaper innen konsernet som midlertidig utfører arbeid i norske deler av konsernet stemmerett, men ikke valgbarhet etter 6 måneder.

Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg viser til at det er bred enighet om søknaden.

I tråd med Arbeidsutvalgets vedtak i 8. mars 2006 i sak 02/37 (Orkla ASA), der Elkem AS med datterselskaper, og Elkem Aluminium ANS ble innlemmet i Orkla ASA sin konsernordning finner Arbeidsutvalget det hensiktsmessig å endre vedtaket om konsernordning i Elkem-konsernet tilsvarende.

Arbeidsutvalget viser til at Elkem Aluminium ANS allerede tar del i Elkem-konsernets bedriftsdemokratiordning på grunnlag av avtale mellom selskapet og

fagforeningene i konsernet. Ordningen har fungert godt over lengre tid. Etter aksjeloven § 6-5 annet ledd og § 6-35 annet ledd, jf. allmennaksjeloven § 6-35 femte ledd, kan et selskap innlemmes i en konsernordning når selskapet tilhører samme "gruppe" som det selskap det søker om representasjon sammen med. Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg finner at Elkem Aluminium ANS med hjemmel i disse bestemmelsene burde kunne innlemmes i Elkem AS sin konsernordning, og fatter vedtak i tråd med dette.

Arbeidsutvalget forstår søknaden dit hen at det søkes om fritak fra plikten til å ha bedriftsforsamling i Elkem AS, og at de ansatte får utvidet styrerepresentasjon i tråd med lovens ordning. Arbeidsutvalget godkjenner søknaden om at det ikke skal være bedriftsforsamling i Elkem AS.

Ordningen i Orkla-konsernet innebærer at valg av ansatterepresentanter til styret i selskaper som er fritatt fra plikten til å ha bedriftsforsamling skal gjennomføres i henhold til forskriftens alminnelige regler, likevel slik at 1/5 eller minst 200 av dem som har stemmerett eller fagforeninger som omfatter minst 1/5 eller 200 av de stemmeberettigede må stå bak et krav om forholdstallsvalg. Av hensyn til sammenhengen mellom Orkla-konsernet og Elkem-konsernet sine bedriftsdemokratiordninger, fatter Arbeidsutvalget tilsvarende vedtak for Elkem-konsernet.

Med hensyn til den delen av søknaden som omfatter unntak fra plikten til å ha bedriftsforsamling for selskaper som i fremtiden skulle få flere enn 200 ansatte, forutsetter Arbeidsutvalget at partene selv inngår avtale om dette dersom det i fremtiden skulle bli aktuelt, jf. aksjeloven og allmennaksjeloven § 6-35 annet ledd, og at det i så fall kompenseres med utvidet styrerepresentasjon i henhold til lovens ordning.

Det bemerkes for øvrig at vedtaket fra 1997 inneholder en bestemmelse om at ansatte i norske selskaper som er ansatt med sikte på å arbeide i selskaper utenfor Norden eller i avdeling eller filial utenfor Norden i mer enn 2 år ikke er valgbare til styret i Elkem AS. Ordningen ble godkjent midlertidig i 1990, og er opprettholdt i senere vedtak. Unntaket er gitt på bakgrunn av at valg av ansatte i utlandet kan by på problemer, så vel av praktisk som organisatorisk art, som vil

kunne begrunne at unntak gjøres for visse grupper av utenlandsansatte. Arbeidsutvalget finner på denne bakgrunn å kunne videreføre ordningen.

Videre får ansatte i utenlandske selskaper innen konsernet som midlertidig utfører arbeid i norske deler av konsernet i henhold til tidligere vedtak stemmerett, men ikke valgbarhet etter 6 måneder. Arbeidsutvalget finner å kunne videreføre ordningen.

Det vises til at Arbeidsutvalget i dag også fatter vedtak i sak 02/37 Orkla ASA når det gjelder bedriftsdemokratiordningen for Orkla-konsernet som Elkem AS med datterselskaper samt Elkem Aluminium ANS nå utgjør en del av.

Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg fatter slikt

vedtak:

"I medhold av selskapsloven § 2-10, jf. forskrift til selskapslovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i styringsorganene § 5, aksjeloven § 6-35 første ledd og §§ 6-4 og 6-5 jf. representasjonsforskriften §§ 5 og 6, og delegasjonsvedtak 23. januar 2006 godkjenner Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg følgende ordning for Elkem AS:

I

Bedriftsdemokratinemndas vedtak 16. desember 1997 i sak 97/30 Elkem ASA oppheves.

II

Elkem Aluminium ANS fritas fra plikten til å ha ansatterepresentasjon i selskapsmøtet.

III

Elkem AS fritas fra plikten til å ha bedriftsforsamling.

IV

De ansatte i Elkem AS skal velge ett styremedlem eller to observatører til styret i tillegg til den representasjon som følger av aksjelovens § 6-4 annet ledd.

V

Valg av de ansattes representanter til styret skal gjennomføres i henhold til forskriftens alminnelige regler, likevel slik at 1/5 eller minst 200 av dem som har stemmerett eller fagforeninger som omfatter minst 1/5 eller 200 av de stemmeberettigede må stå bak et krav om forholdstallsvalg.

VI

De ansatte i Elkem AS, i norske datterselskaper av dette og i Elkem Aluminium ANS har stemmerett og er valgbare ved valg av ansattes representanter til styret i Elkem AS.

VII

Ansatte i selskaper som er nevnt i punkt VI skal likevel ikke være valgbare så fremt de er ansatt med sikte på å arbeide utenfor Norden eller i avdeling eller filial utenfor Norden av norsk selskap. Ansatte som for kortere tid (inntil 2 år) arbeider i deler av konsernet utenfor Norden, opprettholder likevel valgbarheten.

Ansatte i utenlandske selskaper innen konsernet som midlertidig utfører arbeid i norske deler av konsernet får stemmerett, men ikke valgbarhet etter 6 måneder.

VII

Etablerer eller overtar konsernet nye selskaper eller bedrifter, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i de felles representasjonsordningene.

IX

Ved vesentlige endringer forutsettes det at selskapet sender ny søknad til nemnda.

X

For øvrig gjelder aksjeloven, selskapsloven og representasjonsforskriftenes regler om de ansattes rett til representasjon i styrende organer.

XII

Godkjennelsen gjelder inntil videre jf representasjonsforskriftene §§ 5 og 6."